

- (1) *Ako tko dođe...*
 (2) *Ako netko dođe...*

i tvrdio da se prvom kaže ako dođe bilo tko, a drugom ako dođe određena osoba koju govornik iz kojih razloga ne će da imenuje. U tome proučavanju nije uspio pronaći zakonitost bez iznimke, a bio je perfekcionista i nije htio objaviti nesavršeno djelo, tako da ta tema nije istražena. Mislim da je potrebno razlikovati troje:

- a) da praksa nikad ne ide po određenoj teoriji
- b) da u jeziku nema 100-postotnoga sustava, potpuno zatvorenoga, koherentnoga sustava
- c) da to vrijedi za neke rečenice, a ne sve, ne zna se koje, to tek treba istražiti.

Imamo i drugih tema, među njima i više naglasnih, ali njih bismo dali onomu tko se posebno zanima za naglasna pitanja, ali i za koja druga područja koja ovim temama nisu obuhvaćena.

Tako ponuđene teme može uzeti svatko tko ih želi obraditi, ali da se ne bi dogodilo da više njih uzme istu temu i radi na njoj, bilo bi potrebno da se oni koji žele uzeti koju od ponuđenih tema, prije jave uredništvu Jezika da možemo ostalima reći koje su teme već zauzete. Neke od njih mogu prerasti i u magistarske radove, npr. prva, druga, peta, šesta, ali bi bilo dobro da i u tome slučaju uredništvo bude obaviješteno kako bismo vidjeli što bi se od toga moglo objaviti u Jeziku i kada.

Stjepan Babić

JOŠ O NAGLASKU RIJEČI SVEČENIK I NJEZINIH TVORENICA

Jeziku br. 2 od 2003. objavio je Stjepan Vukušić članak pod naslovom "Naglasak riječi *svećenik* i njezinih tvorenica" (str. 67.–71.). Budući da je tekst objavljen u uglednome časopisu, a zastupa pomalo neobične teze, potrebno je na nj se osvrnuti.

Neočekivani su zaključci i neobičan put kojim je S. Vukušić do njih došao. Ne bih se upuštao u zamršeno pitanje hrvatskih naglasaka, nego ću se osvrnuti samo na ono što mislim da su propusti u spomenutom članku.

Autor na početku konstatira da se imenica *svećenik* "često [...] čuje s kratko-uzlaznim naglaskom na prvome slogu i zanaglasnom dužinom na posljednjem", dakle: *svěćenik*. I, uključujući tu i tvorenice, nastavlja: "Tako su te riječi naglašene i u našim rječnicima od Akademijina do Šonjina."

Prvo pisano uporište za naglasak *svećenik* nalazi u napomeni donesenoj u zagradi u Akademijinu Rječniku: "u zapadnim krajevima govori se i [istaknuo P. B.] *svečénik*, *svečénika*" (str. 68).

Zatim u tablici donosi pregled naglasaka prema različitim izvorima (propustio je međutim jedan važan izvor koji izričito govori protiv njegove teze: *Enciklopedijski rječnik hrvatskoga jezika*, Zagreb, 2002.), no problematična je već prva rečenica njegova komentara: "Iz ovog je pregleda vidljivo da su naglasni likovi koji se govore *po zapadnim krajevima* [istaknuo P. B.] izvan dosadašnjih rječnika." Izostavljajući ono "i" iz napomene u Akademijinu Rječniku ("govori se *i*"), autor znatno mijenja sadržaj tvrdnje i nakon toga govori naprosto o "likovima koji se govore po zapadnim krajevima". Malo dalje govori o "ne-

povoljnijoj sudbini zapadnih naglasnih likova”, a na kraju zaključuje da “blagu prednost možda ipak imaju likovi zapadnih krajeva” (misli na lik *svećenik*) (str. 70).

Mislim međutim da, suprotno tvrdnjama S. Vukušića, ne treba posebno dokazivati kako je naglasni lik *svèćenik* danas u

najmanju ruku mnogo više zapadni od lika *svećenik*, štoviše da je općenito prihvaćen kao jedini u hrvatskome književnome jeziku, a vidimo da to i norma potvrđuje. Širenje drukčijih teza samo nepotrebno unosi zabunu i zbrku u i onako zamršenu naglasnu problematiku.

Petar Bašić

VIJESTI

VII. I VIII. DRŽAVNO NATJECANJE U POZNAVANJU HRVATSKOGA JEZIKA

Od 9. do 12. svibnja 2002. u Zagrebu je održano VII. državno natjecanje u poznavanju hrvatskoga jezika. Činilo se, naime, logičnim da grad Zagreb bude domaćinom držav-

noga natjecanja. Domaćin natjecanja bila je V. gimnazija.

Na Državno natjecanje u Zagreb pozvano je 75 učenika, i to: 10 učenika VII. razreda, 12 učenika VIII. razreda, 13 učenika I. razreda, 14 učenika II. razreda, 13 učenika III. razreda i 13 učenika IV. razreda.

Zanimljivo je pogledati zastupljenost učenika pozvanih na državno natjecanje po županijama:

ŽUPANIJA	VII.	VIII.	I.	II.	III.	IV.	UKUPNO
1. ZAGREBAČKA	–	1	–	–	–	1	2
2. KRAPINSKO-ZAGORSKA	–	–	–	1	1	–	2
3. SISAČKO-MOSLAVAČKA	–	–	2	1	–	1	4
4. KARLOVAČKA	–	–	1	–	–	–	1
5. VARAŽDINSKA	2	3	1	2	–	–	8
6. PRIMORSKO-GORANSKA	1	2	1	–	–	–	4
7. VIROVITIČKO-PODRAVSKA	–	–	–	–	–	1	1
8. BRODSKO-POSAVSKA	1	–	–	–	1	–	2
9. ZADARSKA	–	–	1	–	1	–	2
10. OSJEČKO-BARANJSKA	–	–	1	2	3	2	8
11. VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	–	–	–	1	–	–	1
12. SPLITSKO-DALMATINSKA	1	4	3	1	1	2	12
13. ISTARSKA	1	–	–	1	–	–	2
14. DUBROVAČKO-NERETVANSKA	–	–	–	2	1	1	4
15. MEĐIMURSKA	1	–	–	1	2	–	4
16. GRAD ZAGREB	3	2	3	2	3	5	18
UKUPNO	10	12	13	14	13	13	75